

Töökava 9. Klassi õpiku „Labürint III“ juurde

Tundide arv: 2 nädalatundi, kokku 70 tundi

Kasutatav õppekirjandus

Ratassepp, P., Rannaste. K., Sinijärv, K.-M. Labürint. III. Kirjanduse õpik 9. klassile. Avita, 2013

Aruvee, M. Labürint III. Kirjanduse töövihik 9. klassile. Avita, 2013.

Kasutatav lisamaterjal

arhiiv.err.ee

arhiiv.pohjarannik.ee

arvamus.postimees.ee

et.wikiquote.org

kirjandusjakeel.blogspot.com

klassikaraadio.ee

vikerraadio.ee

www.bioneer.ee

www.dipity.com

www.ekspress.ee

www.epl.ee

www.erm.ee

www.fanfiction.net

www.folklore.ee

www.google.com

www.histrodamus.ee

www.jalajalg.positium.ee

www.kirmus.ee/erni/autor/suit_b.html

www.kreutzwald.kirmus.ee

www.kreutzwald.kul.ee

www.kulka.ee

www.kurgja.ee

www.looming.ee

www.maavald.ee

www.minaolinsiin.ee

www.postimees.ee
www.roheline.ee
www.sirp.ee
www.tartupostimees.ee
www.tiki.toki.com
www.timetoast.com
www.tuhalanoiakaevuleappi.ee
www.urbandictionary.com
www.utlib.ee/ekollekt/eeva/
www.va.ee
www2.kirmus.ee/nooreesti
katkend F. Jüssi mõtisklusest „Vaikus kui loodusvara“ Ööülikoolis
katkend filmist „Wikmani poisid“

Läbivad teemad

Õpikus on käsitletud järgmisi põhikooli riikliku õppekava läbivaid teemasid: 1) keskkond ja jätkusuutlik areng, 2) kultuuriline identiteet, 3) teabekeskond, 4) väärtused ja kõlblus.

Terviklikult loetavaid raamatuid

- Albert Kivikas „Nimed marmortahvil“
- Anton Hansen Tammsaare „Kõrboja peremees“
- August Gailit „Toomas Nipernaadi“
- August Kitzberg „Libahunt“, „Kauka jumal“
- Eduard Vilde „Pisuhänd“
- Erich Maria Remarque „Läänerindel muutuseta“
- Jaan Kross „Wikmani poisid“
- Juhan Liiv „Vari“
- Mari Järve „Esimene aasta“
- Sass Henno „Mina olin siin“
- Valev Uibopuu „Janu“
- üks luulekogu

Õpitulemused

Klassi lõpetamisel õpilane

1) lugemine

- on läbi lugenud vähemalt kaksteist eakohast eri žanrisse kuuluvat väärtkirjandusteost (raamatut);
- loeb kirjandusteksti ladusalt ja mõtestatult ning väärtustab lugemist;
- tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega.

2) jutustamine

- jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni.

3) teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine

Teose/loo kui terviku mõistmist toetavad tegevused

- vastab teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele;
- kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ning tsitaate;
- kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määrab teose olulisemad sündmused ning arutleb põhjuse-tagajärje seoste üle;
- kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste suhteid, võrdleb ja hindab tegelasi,
- arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust;
- leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema, probleemi ja peamõtte ning kirjutab teksti põhjal kokkuvõtte;
- otsib teavet tundmatute sõnade kohta ning teeb endale selgeks nende tähenduse.

Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine

- tunneb ära ja kasutab tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi;
- selgitab õpitud vanasõnade, kõnekäändude ja mõistatuste kujundlikkust ning tähendust;
- mõtestab luuletuse tähendust iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes.

Teose mõistmiseks vajaliku metakeele tundmine

- eristab tekstinäidete põhjal), rahvalaulu (regilaul ja riimiline rahvalaul)
- seletab oma sõnadega eepika, lüürika, draamatika, eepose, romaani, novelli, vabavärsi, soneti, komöödia ja tragöödia olemust.

4) esitamine

- esitab peast luule-, proosa- või draamateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ning tekstitäpsust;

5) omalooming

- kirjutab tervikliku sisu ja ladusa sõnastusega kirjeldava (tegelase iseloomustus või miljö kirjeldus) või jutustava teksti;
- kirjutab kirjandusteose põhjal arutluselementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse järgi ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja.

Õppeteema ja alateemad. Lõiming õppekava läbivate teemade ja teiste õppeainetega	Tund e	Põhimõisted	Õppematerjal	Õppetegevused	Soovitavad õpitulemused ja hindamine
<p>I. MUISTSETE INIMPÕLVEDE SOSIN Loodus ja tänapäeva inimene. Ürgmetsa tarkus. Loodususeundi hingestatud maailm.</p> <p>LÕIMING</p> <p>Väärtused ja kõlblus: 10 käsku, kuidas peaks inimene loodusesse suhtuma ja looduses käituma.</p> <p>Kultuuriline identiteet: maa ja linnaelu võrdlemine.</p> <p>Keskne ja jätkusuutlik areng: arutelu teemal, milline on inimese ökojalg.</p> <p>Teabekeskne: oma ökoloogilise jalajälje väljaarvutamine.</p> <p>Bioloogia: looduskäik metsa; taime- ja loomanimede tundmine.</p> <p>Kunstiõpetus: pildi joonistamine.</p> <p>Muusikaõpetus: laulu kuulamine.</p>	4	animism	<p>Õpik lk 6-15</p> <p>töövihik lk 4-9</p> <p>Lisamaterjal:</p> <p>www.jalajalg.positium.ee</p> <p>www.bioneer.ee</p> <p>www.roheline.ee</p> <p>katkend F. Jüssi mõtisklusest „Vaikus kui loodusvara“</p> <p>Ööülikoolis</p> <p>saated ERR-i arhiivist</p> <p>www.folklore.ee/Berta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • K.Ehini luulekogu-päeviku katkendite lugemine; • J. Piiperi tekstide lugemine; • teabeteksti lugemine Eesti loodususeundi kohta; • laulu „Meil on elu keset metsa“ kuulamine; • tsitaatide interpreteerimine; • inimkeskse ja looduskeskne suhtumise võrdlemine; • külaelu ja metsaelu võrdlemine; • haldjate kirjeldamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab kuulust ja loetust aru saada; • oskab loetud teksti ja sellest tsitaate interpreteerida; • oskab arutleda rühmas ning oma arvamust esitada; • oskab kirjutada lühemat omaloomingulist teksti; • oskab loetud teksti põhjal võrrelda erinevat suhtumist; elustiili <p>Hinnatavad õpitulemused: rühmatöös osalemine, võrdluse või kirjelduse kirjutamine; loo kirjutamine puus, kivis, järves vm elavast haldjast</p>

<p>Rahvausund Kivirähki pilgu läbi. Pühad paigad hiied. Rääkivad puud ja salapärane vanake. Loodusuku luule.</p> <p>Loovülesanded.</p> <p>Õppeteema kokkuvõte.</p> <p>LÕIMING</p> <p>Väärtused ja kõlblus: arutlus teemal, kas inimene saaks nii elada, et ei põhjustaks oma elu ja tegevusega kannatust ja surma teistele elusolenditele. Kultuuriline identiteet: ajurünnak eesti kultuuri juurte kohta.</p> <p>Geograafia: pühapaikade märkimine Eesti kaardile.</p> <p>Muusikaõpetus A.Maasiku laulu „Rändaja õhtulaul ja Ruja laulu „ Nii vaikseks kõik on jäänud“ kuulamine.</p>	5	<p>allusioon</p> <p>kordus</p> <p>kompositsioon</p> <p>idee</p> <p>impressionism</p> <p>kõnekäänd</p>	<p>Õpik lk 16-28</p> <p>töövihik lk 10-14</p> <p>Lisamaterjal:</p> <p>www.google.com</p> <p>www.epl.ee</p> <p>www.maavald.ee</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A. Kivirähki teksti lugemine; • tegelaste, kujutluse, nähtuse, (pildil) nähtu kirjeldamine; • teabeteksti lugemine pühade paikade kohta; • A. Alavainu luuletuse lugemine; • muinasjutu „Puuraiuja“ lugemine ja jutustamine; • E.Enno ja V.Grünthal-Ridala ilmekas lugemine; • kahe luuletaja luuletuste meeleolu/kahe muinasjutu võrdlemine; • peatüki kokkuvõtte tegemine; • ühe rahvuse loodususundi kohta ettekande tegemine; • loodususundil põhineva lauamängu koostamine; • lühinäidendi lavastamine inimese ja loodushaldja kohtumisest; • küsitluse läbiviimine ja selle põhjal esitluste tegemine; • loodusluuletuse kirjutamine; • ajurünnaku läbiviimine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust ja kuuldust aru saada ja teksti peamõtet leida; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida • oskab arutleda rühmas ning oma arvamust esitada; • oskab kirjutada lühemat omaloomingulist teksti; • oskab kirjeldada kujutlust, (pildil) nähtut; • oskab koostada esitlust ja seda esitada; • oskab ilmekalt luuletust esitada; • oskab võrrelda kahe luuletaja luuletusi, kahte muinasjuttu. <p>Hinnatavad õpitulemused: E.Enno stiilis luuletuse kirjutamine; kirjelduse kirjutamine; ettekande koostamine, lauamäng, näidendi lavastamine, küsitlus ja selle põhjal esitluste tegemine</p>
<p>II RAHVASTE HÄÄLED LAULUDES</p> <p>lidsõna jõud ja vägi. Rahvalaulu uued kuued. Laula, laula, suukene.... Riimiline rahvalaul.</p>	6	<p>rahvalaul</p> <p>rahvalaulik</p> <p>kaasitama</p> <p>loits</p>	<p>Õpik lk 29-40</p> <p>töövihik lk 15-19</p> <p>Lisamaterjal:</p> <p>www.tuhalanoiakeevul.eappi.ee</p> <p>www.folklore.ee/regilaul/andmebaas/?</p> <p>www.folklore.ee/laulu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teabeteksti lugemine eesti rahvalaulu kohta; • regivärsiliste ja riimiliste rahvalaulude lugemine, analüüsimine, interpreteerimine, kirjutamine ja esitamine; • regivärsiliste ja lõppriimiliste rahvalaulude vormi võrdlemine; 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust ja kuuldust aru saada ja teksti/esitatu peamõtet leida; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; • oskab arutleda rühmas ning

<p>LÕIMING</p> <p>Kultuuriline identiteet: arutelu, kuidas propageeritakse pärismuusikat õpilase kodukandis.</p> <p>Teabekeskond: info otsimine folk-metal bändide kohta ja selle esitamine.</p> <p>Muusikaõpetus: laulu „Tuhala nõiakaevu lugu“ kuulamine; rahvalaulude kuulamine; regivärsilise rahvalaulu esitamine.</p> <p>Ajalugu: 19.sajandi Eestis.</p> <p>Kunstiõpetus: lauliku foto analüüsimine.</p> <p>Eesti keel: uudise struktuur.</p>		<p>regivärsiline rahvalau</p> <p>lõppriimiline rahvalaul</p> <p>värsimõõt</p> <p>algriim</p> <p>kordus</p> <p>mõttekordus</p> <p>värsijalg</p> <p>parallelism</p> <p>stroof</p> <p>(lõpp)riim</p>	<p>d/erla www.folklore.ee/pubte/eraamat/tampere/ta/mpere1/index.html www.folklore.ee/pubte/ee/setu/anne/anne.html</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loitsu kirjutamine ja lausumine; • rahvalauludes käsitletavate teemade ja tänapäevale iseloomulike aspektide võrdlemine; • küsitluse läbiviimine (milliseid rahva- ja lorilaule teavad vanavanemad) ning tulemuste esitlemine; • regivärsilise rahvalaulu kirjutamine argikeelde; • regivärsilise teksti „tõlkimine“ tavakeelde; 	<p>oma arvamust esitada;</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab regivärsilise ja riimilise rahvalaulu tunnuseid; • oskab oma sõnadega defineerida mõisteid: regivärsiline ja riimiline rahvalaul; algriim, värss, stroof; • oskab võrrelda rahvalaulude vormi, teemasid; • oskab viia läbi küsitlust ja selle tulemusi esitada; • oskab kirjutada rahvalaulu argikeelde. <p>Hinnatavad õpitulemused: loitsu kirjutamine ja esitamine; rühmatöös esitlus bändi kohta; uudise kirjutamine regivärsiliseks rahvalauluks; regivärsilise rahvalaulu kirjutamine ja laulmine rühmatöona; esitluse tegemine; esitlus rahvalauliku kohta; klassi rahva- või rahvalike laulude lauliku koostamine; kontserdi külastamine</p>
<p>III EESTLANE ÄRKAB</p> <p>„Kas siis selle maa keel...“</p> <p>„See vaimustusrikas ärkamisaeg“</p> <p>Eestimaal ja eestlastel on ajalugu.</p> <p>Eesti vajab eestikeelses koolis haritud eestlasi.</p>	4	<p>ood</p> <p>pastoraal</p> <p>võrdlus</p> <p>anacreontiline luule</p> <p>kõne</p> <p>hüperbool</p>	<p>Õpik lk 41-55 töövihik lk 20-27 Lisamaterjal: www.utlib.ee/ekollekt/eeva/ www.kurgja.ee www.histrodamus.ee www.erm.ee</p>	<ul style="list-style-type: none"> • K. J. Petersoni luuletuste lugemine; • (luule)tsitaatide interpreteerimine; • kirja kirjutamine K. J. Petersonile; • luuletuse oma sõnadega ümberkirjutamine; • rahvalaulu tunnuste leidmine luuletusest; • C. R. Jakobsoni kõne katkendi lugemine; • mõistekaardi koostamine C. R. Jakobsoni kohta ja tulemuste esitamine; • J. Hurda kõne katkendi lugemine ja 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust aru saada ja teksti peamõtet leida; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; • oskab arutleda rühmas ning oma arvamust esitada; • oskab luuletust oma sõnadega ümber kirjutada; • oskab kõne teksti tänapäevasesse keelde ümber kirjutada;

<p>LÕIMING</p> <p>Väärtused ja kõlblus: arutlus eesti keele positsiooni kohta maailmas; arutlus emakeele väärtustamisest ja sellest, miks on eestikeelne haridus tähtis.</p> <p>Kultuuriline identiteet: arutlus rahvakeelse hariduse tähtsuse üle.</p> <p>Teabekeskond: lisainfo otsimine K. J. Petersoni, eesti keelest kirjutajate ja rääkijate kohta; ERM-i kohta.</p> <p>Geograafia: kaardi teekonna interpreteerimine.</p> <p>Ajalugu: Eesti ajaloo kannatusrikaste sündmuste nimetamine.</p> <p>Kunstiõpetus: K. J. Petersoni joonistuste interpreteerimine.</p> <p>Eesti keel: kõne ja kirja ülesehitus.</p>		<p>allusioon</p> <p>epiteet</p> <p>kordus</p> <p>metafoor</p> <p>võrdlus</p> <p>personifikatsioon</p> <p>retooriline küsimus või hüüatus</p> <p>antitees</p> <p>kõne</p>		<p>sellest kujundite leidmine;</p> <ul style="list-style-type: none"> • J. Hurda, C. R. Jakobsoni ja M.-L. Lille kõnede teema ja probleemide võrdlemine; • luuletuste võrdlemine; • kõne teksti tänapäevasesse keelde ümber kirjutamine; • tekstide (keele) võrdlemine; • kokkuvõtte kirjutamine. 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab võrrelda erinevate kõnede teemasid ja probleeme; • oskab tsitaate interpreteerida; • oskab tekstist leida erinevaid kujundeid; • oskab võrrelda erinevat tüüpi tekste ja nende keelt; • oskab teabetekstist kokkuvõtete koostada. <p>Hinnatavad õpitulemused: kirja kirjutamine; kõne kirjutamine ja esitamine</p>
<p>Lugude Looja</p> <p>Eesti rahva oma eepos</p> <p>Eeposed meie lähedal ja mujal maailmas</p> <p>LÕIMING</p> <p>Teabekeskond: arvustuse otsimine internetis; autori kohta info otsimine; Kalevipoja</p>	4	<p>muistend</p> <p>muistendi liigid</p> <p>regilaul</p> <p>eepos</p> <p>sünonüüm</p> <p>rahvaluule</p>	<p>Õpik lk 56-65</p> <p>Töövihik lk 28-31</p> <p>Lisamaterjal: www.google.com. www.kreutzwald.kirmu.s.ee www.kreutzwald.kul.ee www.folklore.ee EER-i arhiiv www.vikerradio.err.e</p>	<ul style="list-style-type: none"> • F. R. Faehlmanni muistendi lugemine; • „Kalevipoja“ katkendi lugemine ja selle ümberjutustamine; • katkendi lugemine E. Vetemaa travestiast „Kalevipoja mälestused“, eepose peategelase iseloomustamine; • Kreutzwaldi, Vetemaa ja Kirsfeldti tekstide võrdlemine; • katkendi lugemine K. Kirsfeldti teosest „Kalevipoeg 2.0“; • F. Oinase teksti lugemine „Kalevipoja kohta“; 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust aru saada ja seda mõista; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; • oskab defineerida muistendi mõistet ja määrata tekke-seletus- või kohamuistendit; • oskab defineerida oma sõnadega eepose; • oskab iseloomustada eepose

<p>kohta info otsimine.</p> <p>Kunstiõpetus: filmiplakati põhjal eepose äraarvamine,</p>		<p>travestia</p>	<p>e/saade/eesti_lugu/936</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kokkuvõtte tegemine; • posterettekande koostamine teemal „Euroopa rahvuseeposte kangelased“; • „Kalevipojale“ uue lõpu kirjutamine. 	<p>tegelast;</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab võrrelda erinevaid tekste. <p>Hinnatavad õpitulemused: paaristöös eepose katkendi ümberjutustamine; poster-ettekande koostamine ja ettekandmine</p>
<p>„...mu õitsev Eesti rada...“</p> <p>„Kui tume v eel kauaks ka sinu ma...“</p> <p>Loovülesanded</p> <p>Õppeteema kokkuvõte</p> <p>Ajalugu: arutelu, mis toimus Eestis 19.sajandi II poolel; miks on rahvuslik ärkamisaeg tähtis.</p> <p>Kunstiõpetus: fotonäituse organiseerimine, L.Koidulaga seotud piltide järjestamine.</p> <p>Muusikaõpetus: L.Koidula luuletuste põhjal loodud laulude kuulamine.</p>	<p>3</p>	<p>romantism</p> <p>epiteet</p>	<p>Õpik lk 66-72 Töövihik lk 32-35</p> <p>Lisamaterjal: www.google.com www.histrodamus.ee</p>	<ul style="list-style-type: none"> • L. Koidula luuletuste lugemine ja nende võrdlemine K. J. Petersoni omadega; • J. Liivi luuletuste lugemine ja võrdlemine; • luuletuse proosatekstiks kirjutamine; • luuletuse visualiseerimine; • luulepõimiku koostamine; • vastuvõtu lavastamine; • fotonäituse korraldamine; • oma arvamuse avaldamine luuletuste kohta; • peatüki kokkuvõtte tegemine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab kuuldust ja loetust aru saada ja peamõtet tabada; • oskab avaldada loetud luuletuste kohta oma arvamust; • oskab võrrelda ühe luuletaja erinevaid luuletusi; • oskab kirjutada luuletust proosatekstiks; • oskab luuletust peast ilmekalt esitada. <p>Hinnatavad õpitulemused: luuletuse peast esitamine; luulepõimik, vastuvõtu lavastamine, kirjandusfiguuride fotonäitus</p>
<p>IV KEELE JA KIRJANDUSE KIRGLIK SUHE</p> <p>„Olgem eestlased, aga saagem eurooplasteks!“</p> <p>„Elu tuli helgib ja sähvab ja lööb...“</p>	<p>4</p>	<p>epiteet</p> <p>keeleuuendus</p>	<p>Õpik lk 74-83 töövihik lk 36-39</p> <p>Lisamaterjal: www2.kirmus.ee/noor_eesti www.kirmus.ee/erni/autor/suit_b.html</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teabeteksti lugemine Noor-Eesti kohta; • varasema eesti kirjanduse ja Noor-Eesti põhimõtete võrdlemine; • (luule) tsitaatide interpreteerimine; • G. Suitsu ja J. Liivi luuletuste lugemine ja nende võrdlemine; • teabeteksti lugemine J. Aaviku kohta; teksti häälega ja ilmekas esitamine; • E. A. Poe' novelli erinevate tõlgete lugemine ja nende võrdlemine; 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust aru saada ja teksti peamõtet leida; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; • teab, milline on Noor-Eesti rühmituse tähtsus; • teab, mis on keeleuuendus; • oskab teksti ilmekalt esitada;

<p>Keeleuenduse lõpmatu kurv.</p> <p>Poe' õõvastavad õudusjutud.</p> <p>LÕIMING</p> <p>Väärtused ja kõlblus: arutlus, miks on vaja keelt pidevalt harida, korrastada, rikastada.</p> <p>Kunstiõpetus: Noor-Eesti albumite kaante analüüsimine; arutelu, millised kunstivoolud olid Euroopas 20.sajandi alguses olulised.</p> <p>Eesti keel: uudissõnadele tähenduse otsimine.</p> <p>Inglise keel: novelli katkendi eesti keelest inglise keelde tõlkimine.</p>				<ul style="list-style-type: none"> • loetud teksti tegelase ja tegevuskoha kirjeldamine. 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab võrrelda erinevaid proosa- ja luuletekste; • oskab kirjeldada loetud teksti tegelast ja tegevuskohta. <p>Hinnatavad õpitulemused: luuletuse esitamine; erinevate tekstide võrdluse kirjutamine</p>
<p>Tavaline ebatavaline tegelikkus.</p> <p>Mitmenäoline Friedebert Tuglas.</p> <p>August Gailit – fantaasiarikas unistaja.</p> <p>Keelemängur Artur Alliksaar.</p> <p>Loovülesanded.</p> <p>Õppeteema kokkuvõte.</p>	5	<p>novell</p> <p>teema arendus</p> <p>sõlmitus</p> <p>sissejuhatus</p> <p>kulminatsioon</p> <p>pööre</p> <p>konklusioon</p> <p>epiteet</p>	<p>Õpik lk 84-98 töövihik lk 40-49</p> <p>Lisamaterjal: www.google.com. Vikerraadio saade „Seatud sõnad“, 2 Margit Mõistlik, „On raske vaikida ja laulda mul. Artur Alliksaare elust“. Menu, 2012</p>	<ul style="list-style-type: none"> • novelli tunnustega ja ülesehitusega tutvumine; • 1-lauseline novelli kirjutamine; • P. Vallaku ja F. Tuglase novellide lugemine; • novelli tegevuskoha kirjeldamine; • novelli sisu ümberkirjutamine uudiseks; • novellile uue lõpu mõtlemine (puánt ja <i>deus ex machina</i>); • erinevate lugemistehnikatega tutvumine; • realistlikus, impressionistlikus ja muinasjutulises stiilis tekstikatkendite võrdlemine; • realistliku või impressionistliku teksti katkendi kirjutamine; • teksti lugemine A. Gailti romaanist 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust ja kuuldust aru saada ja teksti peamõtet leida; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; • oskab novelli mõistet defineerida; teab novelli ülesehitust; • oskab kirjutada loetud tekstile uue lõpu; • oskab kirjutada novelli uudiseks; • teab erinevaid lugemistehnikaid; • võrdleb erinevat stiili

<p>LÕIMING</p> <p>Muusikaõpetus: milline muusika sobiks teose katkendi taustaks.</p> <p>Kunstiõpetus: aja joonistamine paberile; A.Gailiti romaani „Toomas Nipernaadi“ Eestimaa aastaagu kirjeldavate lõikude fotode ja joonistustega illustreerimine; fotonäituse korraldamine; novellis kirjeldatud maja skeemi joonistamine; maali kohta kirjeldava teksti kirjutamine; filmikaadris nähtu analüüsimine.</p> <p>Eesti keel: vähetuntud sõnadele tähenduse otsimine; uudise ülesehitus.</p>		<p>võrdlus</p> <p>stiil</p> <p>ekspressionism</p> <p>filmikeel</p> <p>kaader</p> <p>kadreering</p> <p>kaadrisügavus</p> <p>rakurss</p> <p>plaan</p> <p>esiplaan</p> <p>tagaplaan</p>		<p>„Toomas Nipernaadi“ ja loetud teksti põhjal tegelase iseloomustamine;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ennustuse tegemine filmis ja raamatus toimuva põhjal; • A. Alliksaare luuletuste lugemine; • rühmatöös Poe’ stiilis novelli kirjutamine; • A. Gailiti romaani „Toomas Nipernaadi“ Eestimaa aastaagu kirjeldavate lõikude fotode ja joonistustega illustreerimine; fotonäituse korraldamine; • aforismiraamatu koostamine • sõnapilve koostamine; • teksti kavastamine; • vaatepunkti muutes novelli ümberkirjutamine; • Nipernaadi abikaasa päevikusse sissekande kirjutamine; • peatüki kohta viktoriini läbiviimine; • peatüki kokkuvõtte tegemine. 	<p>kirjutatud tekstikatkendeid;</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab teksti tegelast kirjeldada ja iseloomustada; • oskab kirjeldada teksti tegevusaeg; • oskab muuta teksti vaatepunkti ning sellest lähtuvalt lugu ümber jutustada; • teab filmimõisteid. <p>Hinnatavad õpitulemused: novellile uue lõpu kirjutamine; erinevat stiili tekstide võrdluse kirjutamine; Poe’/, impressionistlikus või realistlikus stiilis teksti kirjutamine; päevikusse sissekande kirjutamine</p>
<p>V MÄSS JA VASTUPANU KIRJANDUSES</p> <p>Kirjanduse hüplik areng.</p> <p>Luuleprintsess Marie Under.</p> <p>Kõlavama luulekeele poole.</p> <p>LÕIMING</p> <p>Väärtused ja kõlblus: arutlus, kas kirjandus peaks tegelema ajakajaliste, elulähedaste probleemidega või pigem</p>	3	<p>ballaad</p> <p>sonett</p> <p>epiteet</p> <p>onomatopöa</p> <p>kordus</p>	<p>Õpik lk 99-109 töövihik lk 50-55 Lisamaterjal:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teabeteksti lugemine Siuru rühmituse kohta; • M. Underi ja H. Visnapuu luuletuste lugemine ja nende võrdlemine; • kujundite analüüsimine (epiteet, kordus; • luuletsitaatide interpreteerimine; • luuletustele uute pealkirjade mõtlemine (paaristöö); • luuletaja iseloomustamine luuletuste põhjal: • uudise kirjutamine; • sonetivormi analüüsimine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust ja kuulatust aru saada; • oskab loetud luuletuste kujundlikku keelekasutust; • oskab väljendada oma arvamust loetud luuletuste kohta; • teab Siuru rühmituse tähtsust; • oskab oma sõnadega defineerida sonetti; • oskab võrrelda luuletaja erinevaid luuletusi;

<p>juhatama inimese neist eemale: milline on lüürika roll tänapäeval.</p> <p>Eesti keel: tänapäevasesest kirjakeelest teistsuguste sõnade otsimine; sõnade tähenduse seletamine; murdesõnade otsimine; uudise ülesehitus.</p> <p>Kunstiõpetus: luuletuste ridade ja graafilise paigutuse analüüsimine; uudist illustreerivale pildile allkirja leidmine.</p> <p>Muusikaõpetus: A.Vainola laulu kuulamine.</p>					<ul style="list-style-type: none"> oskab iseloomustada lühidalt luuletajat tema kirjutatud luuletekstide põhjal; oskab uudist kirjutada. <p>Hinnatavad õpitulemused: uudise kirjutamine; soneti analüüsi kirjutamine</p>
<p>Sõja sünge vari.</p> <p>Põlvkond, kes end sõjale kaotas.</p> <p>Arbujad – vaba ja rippumatu luule kuulutajad.</p> <p>Betti Alver – sõnadega nõiduja.</p> <p>LÕIMING</p> <p>Väärtused ja kõlblus: arutelu inimese väärtuse üle; kuidas sõda muudab inimest; kuidas suhtutakse tänapäeval sõjategevusse ja rahuvalvamisesse; miks sõditakse ja kuidas saab sõdu</p>	5	<p>süžee</p> <p>kompositsioon</p> <p>idee</p> <p>teema</p> <p>tegevusliin</p> <p>konflikt</p> <p>miljöö</p> <p>inversioon</p> <p>ellips</p> <p>võrdlus</p>	<p>Õpik lk 110-119 töövihik lk 53-59 Lisamaterjal: www.google.com et.wikiquote.org ERR- raadioarhiiv – B. Alveri ballaad</p>	<ul style="list-style-type: none"> A. Kivika novelli lugemine ning selle tegevusaja ja tegevuskoha kirjeldamine; novelli süžee ümber jutustamine teose kompositsioonist lähtuvalt; E. M. Remarque'i romaanist „Läänerindel muutuseta“ katkendi lugemine; teose ja filmi võrdlemine; H. Talviku, M. Raua, B. Kangro ja August Sanga B. Alveri luuletuste lugemine, võrdlemine, kuulamine erinevas esituses; paarisöös luuletustele värsside lisamine; mõistekaardi koostamine sõja kohta; arutleva teksti kirjutamine ja pealkirjastamine; tsitaatide kommenteerimine; Remarque'i ja Kivika tekstide 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> oskab loetust ja kuuldust aru saada; oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; oskab kirjeldada loetud teksti tegevusaega ja tegevuskohta; oskab oma sõnadega defineerida kadunud põlvkonda ning nimetada autoreid; oskab nimetada arbujate tähtsust; oskab võrrelda teost ja filmi; oskab võrrelda erinevaid luuletusi ja proosatekste; oskab kirjutada etteantud teemal arutlevat teksti.

<p>ära hoida.</p> <p>Teabekeskond: tõlkeprogrammi kasutamine.</p> <p>Ajalugu: arutelu, miks keelati 1930.aastal väandatud film „Läänerindel muutuseta“ mitmel pool Euroopas?</p> <p>Kunstiõpetus: katkendi miljöö kujutamine värvidega.</p> <p>Võõrkeeled: romaani pealkirja tõlgete võrdlemine.</p> <p>Kunstiõpetus: luuletuse graafilise pildi selle mõttega seostamine.</p> <p>Eesti keel: sünonüümid ja antonüümid.</p>		<p>valm</p> <p>allegooria</p> <p>inversioon</p> <p>ellips</p> <p>metafoor</p> <p>võrdlus</p> <p>isikustamine</p>		<p>võrdlemine.</p>	<p>Hinnatavad õpitulemused: teose ja filmi võrdlemine; paaristöös luuletustele värsiridade lisamine; arutleva teksti kirjutamine</p>
<p>Pagulase saatus – jääda vabaks, kuid kodumaatuks.</p> <p>Kuldsed kuuekümnendad</p> <p>Loovülesanded</p> <p>Õppeteema kokkuvõte</p> <p>LÕIMING</p> <p>Kultuuriline identiteet: arutelu, kuidas võib maa geograafiline asukoht, selle pinnamood mõjutada</p>	<p>3</p>	<p>vabavärss</p>	<p>Õpik lk 120-128 töövihik lk Lisamaterjal: www.google.com, www.timetoast.com, www.tiki.toki.com, www.dipity.com</p>	<ul style="list-style-type: none"> • K. Ristikivi novelli lugemine; • oma kogemustest jutustamine; • K. Ristikivi P.-E. Rummo, A. Siia, J. Isotamme ja T. Liivi luuletuste lugemine; • tsitaatide interpreteerimine; • kirjeldamine; • arvamustöö „Kirjanduse ülesannetest tänapäeval“ kirjutamine; • küsitluse Vabadussõja kohta läbiviimine; • kirjandusrühmituse kohta info otsimine ja esitamine; • küsimuste koostamine aimeteksti kohta; • mõistekaardi koostamine; • luuletusest ümberjutustuse 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust ja kuuldest aru saada; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; • oskab jutustada oma kogemustest; • oskab analüüsida luuletajate luuletusi; • oskab luuletust proosatekstiks ümber kirjutada; • oskab väljendada oma arvamust kirjalikult ja suuliselt. <p>Hinnatavad õpitulemused:</p>

<p>inimeste, rahvuse meelelaadi.</p> <p>Teabekeskond: info otsimine Vabadussõja kohta; teoste ja kirjandusrühmituse kohta.</p> <p>Ajalugu: arutelu, miks Eesti inimesed läksid pagulusse; mis toimus 1960ndatel Eestis ja mujal maailmas; mida õpilased teavad Vabadussõjast.</p> <p>Kunstiõpetus: milline võiks välja näha luuletusest inspireeritud maal; piltide reastamine; luuletuse graafiline paigutamine.</p>				<p>kirjutamine;</p> <ul style="list-style-type: none"> • luuletuse ridade graafiliselt paigutamine; • info otsimine teoste kohta; • peatüki kokkuvõtte tegemine. 	<p>arvamusloo kirjutamine; kirjandusrühmituse kohta info esitlemine; küsitluse tulemuste esitamine</p>
<p>VI KIREV JA MITMEKIHILINE TÄNAPÄEV</p> <p>Uue sajandi värvid.</p> <p>Armastus enne kõike.</p> <p>Tänapäeva rahvalaulik.</p> <p>Elurealism.</p> <p>LÕIMING</p> <p>Väärtused ja kõlblus: arutelu teksti peategelase käitumise üle.</p> <p>Teabekeskond: info otsimine 1990ndate võtmeisikute kohta.</p>	4		<p>Õpik lk 130-139 töövihik lk 66-69 Lisamaterjal: www.fanfiction.net kirjandusjakeel.blogspot.com www.sirp.ee www.kulka.ee arhiiv.pohjarannik.ee arvamus.postimees.ee arhiiv.err.ee www.folklore.ee www.minaolinsiin.ee</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teabeteksti lugemine 20.sajandist; • lemmikkirjaniku blogi jälgimine; • D. Kareva ja Contra luuletuste lugemine; • katkendi lugemine S. Henno romaanist „Mina olin siin“; • loetud teksti ruumi ja tegevusaja kirjeldamine; • loetud teksti lõpu ennustamine; • erinevat liiki küsimuste moodustamine teksti kohta; • D. Kareva luuletuse eeskujul luuletuse kirjutamine; • rühmas D. Kareva luuletuse esitamine ja esituse hindamine; • luuletuse salmi oma sõnadega ümber kirjutamine; • seletuskirja kirjutamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust ja kuuldust aru saada; • oskab loetud tekste analüüsida ja interpreteerida; • oskab võrrelda erinevate kirjanike luuletusi; • oskab kirjeldada loetud teksti ruumi ja tegevusaega; • oskab luuletust ilmekalt esitada; • oskab luuletust oma sõnadega ümber kirjutada; • oskab moodustada erinevat liiki küsimusi. <p>Hinnatavad õpitulemused: kirjaniku luuletuse ilmekas esitamine ja selle hindamine; luuletuse</p>

<p>Ühiskonnaõpetus: karistusseadustikust uurimine, kuidas karistatakse alaealisi.</p> <p>Muusikaõpetus: laulu „Juulikuu lumi kuulamine“.</p> <p>Eesti keel: seletuskirja kirjutamine.</p>					kirjutamine; seletuskirja kirjutamine
<p>Iseolemise küüsis.</p> <p>Värske /r)õhu toojad.</p> <p>Loovülesanded.</p> <p>Õppeteema kokkuvõte.</p> <p>LÕIMING</p> <p>Väärtused ja kõlblus: rühmas kirjanduse tuleviku üle arutlemine.</p> <p>Teabekeskond: info otsimine Eesti kirjanike muuseumide kohta; eesti kirjanike ja nende teoste kohta.</p> <p>Kunstiõpetus: Möbiuse lehe tegemine.</p> <p>Muusikaõpetus: luuletuskogu ettekandele sobiva muusikalise tausta valimine.</p> <p>Inglise keel: definitsioonikaardi täitmine.</p>	3	<p>karakter</p> <p>muutuv ja muutumatu karakter</p> <p>konflikt</p>	<p>Õpik lk 140-143 töövihik lk 70-74 Lisamaterjal: www.google.com www.epl.ee www.postimees.ee</p> <p>klassikaraadio.ee www.va.ee www.ekspress.ee www.tartupostimees.ee www.wikipedia.org www.urbandictionary.com</p>	<ul style="list-style-type: none"> • J. Ashilevi teose „Ma olen elus olemise tunne“ katkendi lugemine; • loetud teksti karakteri analüüsimine; • tegelaste omavaheliste suhete analüüsimine; • teksti konflikti kirjeldamine; • E. Ahi, E. Korts'i, S. Kera, K. B. Väljamäe, C. Pihelgase, H Kangro, K. Riismaa ja M. Pärtna luuletuste lugemine; • tsitaatide interpreteerimine; • esitluse või ettekande „Tunnustus eesti kirjanduselus“ koostamine; • rühmatööna kirjandusauhinna statuudi koostamine; • loetelu koostamine Eesti kirjanike muuseumidest ja nende ürituste tutvustamine klassile; • ühe peatüki autori lähem tutvustus; • ühe peatüki luuletaja luulekogu tutvustamine klassile; • tekstist kujundliku keele näidete leidmine; • vabavärsilise ahelluuletuse kirjutamine; • kokkuvõtte ja mõistekaardi koostamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust aru saada; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; • oskab karakterit ja tegelastevahelisi suhteid analüüsida; • oskab kirjeldada teksti konflikti. <p>Hinnatavad õpitulemused: esitluse või ettekande hindamine rühmatöös, ühe peatükis käsitletud autori või luulekogu esitlemine; ahelluuletuse kirjutamine</p>

<p>VII, „PEAB OLEMA KEEGI, KES ÜTLEB SÕNA...“</p> <p>Midagi, mis alati jääb.</p> <p>Raha peab olema...</p> <p>Eduard Vilde – humoorikas ja teravapilguline jutuvestja.</p> <p>LÕIMING</p> <p>Väärtused ja kõlblus: arutelu, kuidas raha mõjutab inimesi; mis on plagiaat ning kuidas selle tähendus on ajas muutunud.</p> <p>Matemaatika: Noore Märdi talu 3 aasta võla arvutamine.</p>	3	iroonia metafoor draamaatika repliik monoloog prototüüp stereotüüp intriig	Õpik lk töövihik lk 75-85 Lisamaterjal:	<ul style="list-style-type: none"> • J. Krossi, D. Vaarandi, H. Runneli, V. Luige, J. Viidingu luuletuste lugemine; • küsimuste moodustamine luuletuste põhjal; • A. Kitzbergi „Kauka jumala“ katkendi lugemine; • tegelaste ja nendevaheliste suhete iseloomustamine; • E. Vilde „Pisuhänna“ katkendi lugemine; • tegelaste keelekasutuse võrdlemine; • katkendi ilmekas esitamine; • katkendi eelloo välja mõtlemine paaristöös; • luuletuste kuulamine autori enda, näitleja või lauljate esituses; • E. Vilde näitlejate teksti kirjutamine tänapäevasesse kõnepruuki; • tegevusmotiivide ja põhiprobleemi kirjeldamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust ja kuuldust aru saada; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; • oskab erinevat tüüpi küsimusi vormistada; • oskab iseloomustada tegelasi ja nendevahelisi suhteid; • oskab ilmekalt teksti esitada; • oskab kirjaniku teksti kirjutada tänapäevasse keelde; • oskab kirjeldada tegevusmotiivi ja põhiprobleemi; • oskab tegelaste keelekasutust võrrelda. <p>Hinnatavad õpitulemused: eelloo kirjutamine; proosateksti ilmekas esitamine; tegelastevahelistest suhetest kirjutamine</p>
<p>„Seal ta ongi, see Vargamäe...“</p> <p>Huligaansuse hind.</p> <p>Loovülesanded.</p> <p>Õppeteema kokkuvõte.</p> <p>Õppeaasta kokkuvõte.</p>	3	romaan probleem	Õpik lk 160-169 töövihik lk 78-85 Lisamaterjal: www.google.com www.looming.ee vikerraadio.ee katkend filmist „Wikmani poisid“	<ul style="list-style-type: none"> • katkendi lugemine A. H. Tammsaare „Tõest ja õigusest“; • loetud teksti tegevusmotiivide ja põhiprobleemi kirjeldamine; • katkendi lugemine J. Krossi romaanist „Wikmani poisid“; • tegelaste iseloomustamine ja võrdlemine; • eestlase iseloomustuse kirjutamine rühmatöös; • olulisest raamatust jutustamine; • eesti kirjanike võõrkeeltesse tõlkimine; 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab loetust aru saada; • oskab loetud teksti analüüsida ja interpreteerida; • oskab tegevusmotive ja põhiprobleemi kirjeldada; • oskab tegelasi võrrelda ja iseloomustada; • oskab lugu erinevast vaatepunktist ümber jutustada;

<p>LÕIMING</p> <p>Teabekeskond: info võrdlemine Wikipedias ja Eesti kirjanike leksikonis.</p> <p>Kunstiõpetus: raamatu kujunduse tegemine.</p>				<ul style="list-style-type: none"> • kirjanike nimeliste tänavate ekskursioon; • teosest ilmekalt jutustamine; • kirjandi kirjutamine teose põhjal; • info võrdlemine Wikipedias ja Eesti kirjanike leksikonis; • tegelaste dialoogi kirjutamine; • teksti ümberjutustamine ja selle hindamine; • telelavastuse katkendi vaatamine ja selle põhjal ülesannete täitmine; • loo ümber jutustamine erineva tegelase vaatepunktis; • kirjanduse labürindi lauamängu mängimine; • kirjanikke tutvustava seinalehe koostamine; • ühelauselise kokkuvõtte kirjutamine; • peatüki kokkuvõtte tegemine. 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab teksti kokkuvõtlikult ümber jutustada. <p>Hinnatavad õpitulemused: kirjandi kirjutamine loetud teose põhjal; teksti ümberjutustus; teksti ja filmi võrdlemine; eestlase iseloomustuse kirjutamine</p>
---	--	--	--	--	--